

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa P. B.

przeciwko I. H.

o nakazanie złożenia oświadczenia woli,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 lutego 2012 r.,

zażalenia powoda na pkt 2 postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 czerwca 2011 r.,

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie,**
- 2. przyznaje adwokat W.D. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego) kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

W wyniku rozpoznania apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego oddalającego powództwo, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 11 maja 2011 r. oddalił apelację. W dniu 16 maja 2011 r. powód złożył „wniosek o wydanie postanowienia z dnia 11.05.2011 r. o sygn. Akt [...]” wskazując, że „postanowienie jest potrzebne do Sądu Najwyższego do sprawy kasacyjnej”. Sąd Apelacyjny pismo to potraktował jako wniosek o wydanie odpisu wyroku, z uwagi na to, że w dniu 11 maja 2011 r. w sprawie zapadł wyrok, a nie postanowienie. Powód otrzymał odpis wyroku z pismem informacyjnym w dniu 7 czerwca 2011 r., a w dniu 10 czerwca 2011 r. złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia „wniosku o uzasadnienie” wraz z wnioskiem o wydanie wyroku z uzasadnieniem.

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2011 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia „wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku z dnia 11 maja 2011 r. wraz z uzasadnieniem” oraz odrzucił wniosek powoda „o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku z dnia 11 maja 2011 r. z uzasadnieniem”.

Postanowienie to, w części odrzucającej wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku z uzasadnieniem zaskarżył powód domagając się jego uchylenia i doręczenia mu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 maja 2011 r. z uzasadnieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawowe znaczenie miało ustalenie treści pisma powoda z dnia 16 maja 2011 r., które to pismo złożył on osobiście, nie był bowiem w postępowaniu reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Z art. 130 § 1 zd. drugie k.p.c. wynika powinność Sądu rozpoznania pisma zgodnie z jego treścią, także wówczas, gdy zostanie ono mylnie oznaczone lub jest dotknięte innymi oczywistymi niedokładnościami. Sąd Apelacyjny, kierując się zapewne treścią powołanego przepisu, trafnie ocenił, że powód domaga się doręczenia nie postanowienia, ale wyroku. Nie jest jednak jasne jakimi względami kierował się Sąd Apelacyjny nie dostrzegając, że w piśmie tym powód wyraźnie wskazał, iż odpis wyroku jest mu potrzebny „do Sądu Najwyższego do sprawy

kasacyjnej”. Tej treści wzmianka wskazuje jednoznacznie na zamiar wniesienia skargi kasacyjnej. Ten jasno wyartykułowany w treści pisma cel, dla którego istniała potrzeba uzyskania przez powoda odpisu wyroku, pozwalał przyjąć, że pismo to jest, zgodnie z treścią art. 387§ 1 i § 3 k.p.c., wnioskiem o doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego, a nie tylko wyroku, skoro brak uzasadnienia uniemożliwia wywiedzenie skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1k.p.c.). W zażaleniu trafnie skarżący przy tym wskazuje, że pismo o analogicznej treści („zwracam się do tut. Sądu o wydanie postanowienia z dnia 24.02.2011 r. sygn. Akt [...]. Postanowienie jest potrzebne do Sądu Apelacyjnego.”) złożył po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji i Sąd ten pismo to potraktował jako wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego. We wskazanej sytuacji powód mógł tym samym żywić uzasadnione przekonanie, iż złożenie, po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny, pisma o tożsamej treści, spowoduje doręczenie mu odpisu wyroku z dnia 11 maja 2011 r. wraz z uzasadnieniem.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyrażono pogląd, iż przy ocenie charakteru pisma wniesionego przez stronę, która nie korzysta z fachowej pomocy prawnej należy ocenić treść tego pisma z uwzględnieniem wynikającego z tego pisma celu jego złożenia (postanowienia SN z dnia 23 marca 2006 r., II CZ 19/06, z dnia 5 września 2001 r., I CZ 110/01, z dnia 5 maja 2005 r., IV CZ 35/05, z dnia 7 lutego 2006 r., IV CZ 7/06, z dnia 23 kwietnia 2009 r., IV CZ 29/09, dnia 23 września 2009 r. I CZ 51/09 - niepublikowane). Sąd Apelacyjny postulat nieuszczipiania uprawnień stron i zaufania jakie powinny cechować czynności sądu, niesłusznie pominął. Jeżeli zaś Sąd Apelacyjny miał wątpliwości, co do rzeczywistej woli powoda wyrażonej w piśmie z dnia 16 maja 2011 r., powinien był go wezwać do usunięcia niedokładności, które to pismo zawierało (art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c.). Zaniechanie obowiązku wezwania nie może wywoływać negatywnych następstw dla strony.

Zważywszy na powyższe, nie było przeszkód do potraktowania pisma powoda z dnia 16 maja 2011 r. jako złożonego w terminie wniosku o doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 maja 2011 r. z uzasadnieniem. W tej sytuacji wniosek o przywrócenie terminu do złożenia takiego wniosku i powtórny wniosek

o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, były bezprzedmiotowe. Powyższe czyniło zażalenie uzasadnionym.

Z przedstawionych przeto powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o advokaturze (t. jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm.) w związku z § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).